

Õppetöö korraldamine siseruumides alates 15. maist COVID- 19 perioodil

Käesoleva juhendiga reguleeritakse COVID-19 perioodil üldhariduskoolide, kutseõppeasutuste, huvikoolide, huviringide, avatud noortekeskuste ja teiste huvitegevusega tegelevate asutuste tegevust, puutumuse korral ka rakenduskõrgkoolide ja ülikoolide tegevust. Teksti lihtsama mõistmise eesmärgil kasutatakse tekstis kõikide eelnimetatud asutuste ühisnimetusena sõna *kool*. Õpilaste, üliõpilaste, noorte, täienduskoolitusel osalejate, huvihariduse ja huvitegevuse harrastajate jt ühisnimetusena sõna *õppija* ning õpetajate, kutseõpetajate, õppejõudude, noorsootöötajate, juhendajate jt ühisnimetusena sõna *õpetaja*.

Vabariigi Valitsus kuulutas 12. märtsil 2020. a korraldusega nr 76 „Eriolukorra väljakuulutamise Eesti Vabariigi haldusterritooriumil“ kogu Eesti Vabariigi territooriumil välja eriolukorra seoses COVID-19 pandeemilise levikuga maailmas ja sellest tingitud massilise nakatumise ohuga Eestis.

COVID-19 pandeemia on taandumas ja Vabariigi Valitsuse 5. mai 2020 korraldusega nr 143 lubatakse alates 15. maist lisaks distantsõppe vormile koolides läbi viia individuaalset või väikestes rühmades õppetööd ja tegevust. Kontaktõpe on lubatud vaid siis, kui see on turvaline ja tervisele ohutu nii töötajatele kui õppijatele.

Sel õppeaastal jäävad ära kõik suuremad üritused (lõpuekskursioonid, koolidevahelised võistlused jne). Õppeasutuse lõpetamisega seotud pidulikud aktused saavad toimuda piiratud tingimisel kas distantsilt elektroonilisi vahendeid kasutades või kohapeal võimalikult väikese osalejate arvuga (nt klassi kaupa, piiratud lähedaste arvuga vm), kui on tagatud kõikide sel hetkel kehtivate ohutusreeglite täitmine (sh 2+2 reegel), soovitatavalt vabas õhus.

Osalise õppetöö või õppetööd toetavate tegevuste läbiviimisel kooliruumides tuleb arvestada, et COVID-19 on viirusnakkus, mis levib inimeselt inimesele piisnakkuse kaudu, peamiselt kontaktis nakkusohtliku inimesega, kellel on nakkusele iseloomulikud sümptomid. Viirus võib levida ka saastunud pindadelt. Saastunud pindadel säilib viirus soodsatel tingimustel kuni 3 päeva, kuid hävineb puhastamisel ja desinfitseerimisel.

Nõuete muutumisel uuendatakse käesolevat juhendit. Juhend ja selle muudatused avaldatakse Haridus- ja Teadusministeeriumi veebilehel.

Õppetöö korraldamine (sh sisseastumiskatsete, eksamite läbi viimine)

- Õppijaid, õpetajaid ja teisi töötajaid võib kooli lubada üksnes siis, kui koolis on tagatud kõikide ohutusnõuete täitmine. Vajalike vahendite hankimise korraldab kool koostöös koolipidajaga.
- Kaitsemaskide kasutamine on koolis viibivatele riskirühma¹ kuuluvatele õppijatele ja õpetajatele soovituslik. Kool koostöös koolipidajaga tagab maskide olemasolu.
- Riigieksamite ja kutseksamite läbiviimiseks vajalikud isikukaitsevahendid (kaitsemaskid õppijatele ja läbiviivatele töötajatele, kummikindad seda vajavatele töötajatele, käte desinfitseerimisvahendid eksamiruumis) tagab eksami korraldaja (SA Innove või kutseõpet korraldav õppeasutus).
- Eksamiruumide ja selle läbiviimiseks vajalike teiste ruumide turvalisuse ja ohutuse tagab kool.
- Juhised nakkuse riskide maandamiseks riigieksami läbiviimisel edastatakse SA Innove poolt koolidele eraldi.

¹ Riskirühma kuuluvad:

- õpetajad ja õpilased, kellel on kroonilised kopsuhaigused (sh astma), diabeet (suhkruhaigus), maksahaigused, neeruhaigused (sh neerupuudulikkus), südame- ja veresoonehaigused, immuunpuudulikkus;
- vanemaalised 65+ vanusgrupis.

- Haigusnähtudega õppijad, õpetajad ja töötajad ei tohi kooli tulla (sh eksamile). Koolijuhil, eksamikomisjoni esimehel või muul läbiviidava tegevuse eest vastutaval isikul on õigus ja kohustus haigusnähtudega isik ära saata. Kooli esindajal on isiku nõusolekul korral õigus mõõta kehatemperatuuri mittekontaktse termomeetriga.
- Kool peab minimeerima riskirühmadesse kuuluvate isikute kokkupuutumist õpilaste ja teiste koolipere liikmetega. Arvestama peab sellega, et ka õppijad võivad olla riskirühmas.
- Kui tegevus on suunatud vanemaelastele, tuleb hoolega kaaluda õppetöö või tegevuse vajalikkust ja tagada selleks vastavad isikukaitsevahendid.
- Kooli ruumides viibitakse nii vähe aega kui võimalik ja mitte rohkem kui vajalik.
- Ühes õpperühmas võib olla kuni kümme õpilast. Õpetaja või muu koolitöötaja, on ruumis lisaks kuni kümnele õppijale. Õppetöö korraldatakse võimalikult hajutatult, võimalusel järgides 2 meetrise distantsi nõuet isikute vahel.
- Eksamil, riigeksamil ja kutseeksamil võib olla rühm suurem juhul, kui ruum võimaldab hoida inimeste vahel vähemalt 2 meetrist distantsi.
- Õppijate ja töötajate liikumine hoones ja territooriumil korraldatakse hajutatult, soovitatavalt 2+2 reegleid järgides (k.a õuesõppe korral).
- Kui on teada, et kooli on sisenemas suurem arv õppureid (nt riigeksamil osalemiseks), siis tuleb koolil eelnevalt läbi mõelda ja tagada, et ei tekiks õppurite gruppe ka koolihoone ümbruses ning järgitakse hajutatud liikumise nõuet. Vajadusel kasutada hoonesse sisenemiseks erinevaid sissepääse, ajalist nihet vm sobivat lahendust.
- Mitme õpperühma üheaegsel koolihoonetes viibimisel tuleb korraldada tegevused ja koolis liikumine nii, et maksimaalselt vältida õpperühmade omavahelist kokkupuutumist, kaasa arvatud majja sisenemisel ja väljumisel (nt söökla, garderoobi kasutamine) ning hajutada õppetööd ka õppepäeva vältel. Kooli tegevustes tuleb jälgida, et lähikontaktsete arv oleks võimalikult väike ja ring võimalikult muutumatu.
- Kool omab ülevaadet koolihoonetes viibivatest isikutest ja tagab, et koolihoonesse ei siseneks selleks mitte ettenähtud isikud.
- Praktilist õppetööd ja/või praktikat tehes kasutavad õppijad võimalusel isiklikke õppevahendeid ja/või isiklikke tööriideid. Õppevahendite järgmisele grupile kasutamiseks andmisel peab kool tagama eelnevalt nende puhastuse/desinfitseerimise.
- Kooli raamatukogu hoida igapäevastele lugejatele suletuna. Raamatukogust raamatute laenutamine toimub ettetellimisel ja tellitud raamatud väljastatakse kindlast asukohast ning tellijate raamatukogu ruumides liikumine on piiratud. Õpikute ja raamatute tagastamine toimub üldjuhul kontaktivabalt koolis korraldatud viisil. Soovitatav on koguda õpikud kokku õpilastelt pakendatult, märgistatult ja klasside kaupa, et hoida neid vähemalt 72 tundi enne menetlemist.
- Vältida isikute vahel kätlemist, kallistamist jmt otseseid kontakte.

Õpetajad ja teised koolitöötajad jälgivad, et:

- Õppijad ja töötajad pesevad käsi voolava sooja vee ja seebiga või kasutavad desinfitseerimisvahendit.
- õppijad ja töötajad väldivad kehalist kontakti (nt ei kallista, ei kätle), et takistada võimaliku piisknakkuse edasikandumist;
- Juhised kaitsemaskide kasutamiseks on kättesaadavad ning vajadusel juhendatakse õppijaid nende nõuetekohase kasutamise osas.
- Õppijad ja töötajad ei anna oma asju teistele kasutada ega kasuta teiste kirjutusvahendeid, prille, joogipudeleid jms. Kui on vältimatu õppevahendi, eksami sooritamiseks vajaliku vahendi vm edasiandmine teisele õppijale või koolitöötajale, siis tuleb see enne edasiandmist desinfitseeriva vahendiga puhastada.
- Õppijad ja töötajad ei katsu puhastamata kätega oma silmi, nina ja suud – kui puudutada silmi, nina või suud mustade kätega, on võimalus ise nakatuda.

- Õppijad ja töötajad katavad aevastades või kõhides oma suu ja nina küünarvarre või salvrätikuga. Salvrätik ja teised isikukaitsevahendid visatakse seejärel koheselt selleks ettenähtud tähistatud prügikasti ja pestakse kohe käed. Suu ja nina katmine takistab pisikute ja viiruste edasilevimist.
- Õppijad ja töötajad ei kogune gruppidesse ning ei jää peale õppetööd või eksamit kooli ruumidesse, territooriumile ning liiguvad koheselt koju või järgmisse sihtpunkti.

Õpilaskodu

- Õpilaskodu kasutatakse ainult äärmisel vajadusel, järgides kõiki ohutusnõudeid.
- Õpilaskodus võivad reeglina elada haigustunnusteta õppijad ühekaupa toas. Erandkorras võib kooli direktori otsusel õppijaid paigutada tuppa ka kahekesi.
- Vähendamaks lähikontaktide arvu, on soovitatav õpilaskodus paigutada õppijad hajutatult. Juhul, kui kasutatakse ühisruume (kööki, pesuruumi vm), tuleks lähestikku asuvasse tubadesse paigutada õppijad, kes kuuluvad ühte õpperühma.
- Õpilaskodu ühisruumides pole lubatud ühine vaba aja veetmine.
- Õpilaskodu personal omab ülevaadet õpilaskodus viibivate isikutest ja tagab, et õpilaskodusse ei siseneks selleks mitte ettenähtud isikud.
- Kool tagab õpilaskodus kasutatavate ruumide, liikumisteede ja inventari regulaarse puhastamise ja desinfitseerimise, üldruumide õhutamise ning järelevalve õpilaskodus viibijate tegevuse üle.

Hügieeni, pindade ja ruumide puhtuse tagamise meetmed

- Paigutada käte desinfitseerimisvahendid liikumisteedele nähtavasse kohta. Kindlasti peavad desinfitseerimisvahendid olema hoonesse sisenemise ja väljumise kohas. Kooli töötajatel tagada kõigi sisenejate ja väljujate käte desinfitseerimine ohutusnõuetele vastavalt, sh ennetada õppijate puhul desinfitseerimisvahendite vale kasutamist.
- Varustada tualettruumid piisavas koguses kätepuhastusvahendiga ja paigaldada võimalusel jalaga avatavad prügikastid. Käsi kuivatada ühekordse paberrätikuga ([Terviseameti kätepesujuhend](#)).
- Tagada igapäevane tualettruumide koristamine ja desinfitseerimine, arvestades kasutuskoormust. Paigaldada välisuste lähedusse, tualettruumidesse või nende vahetusse lähedusse, eksamiruumidesse, õpilaskodusse ja vajadusel muudesse ruumidesse tähistatud prügikastid viirusega saastunud jäätmete (sh isikukaitsevahendid) kogumiseks.
- Hoiustada kõik võimalikud viirusega saastunud jäätmed (sh isikukaitsevahendid) teistest jäätmetest eraldatuna suletud kotis ning käidelda 72 tunni möödudes tavajäätmetena.
- Puhastada regulaarselt õpilaste või töötajatega kokkupuutuvaid õppevahendeid ja inventari (klaviatuurid, hiired, kõrvaklapid, toolide käetoed vm).
- Viia 3-4 h tagant läbi kasutuses olevate ruumide ja pindade märgkoristus. Eksami puhul teostada märgkoristus enne ja peale eksamit. Koristamisel pesta mh pingid/lauad, uksekingid, söögilauad jm nõuetekohaste pesemis-/desinfitseerimisvahenditega. Puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid hoida võimalusel lukustatud kapis/ruumis või vältida muul viisil vahendite võimalikku sattumist õppijate kätte ja mittesihipärast kasutamist.
- Puhastada mööblit, riieid, radiaatoreid, aknalaudu ja teisi puutepidasid vähemalt kaks korda nädalas.
- Tagada ruumides kvaliteetne ventilatsioon ja regulaarne tuulutamine. Hoones, kus puudub ventilatsioonisüsteem või see ei toimi, tuulutada ruume intensiivselt ([Avalike hoonete ventileerimise ja tuulutamise nõuded eriolukorras](#)).
- Tagada õppetöök ja eksamite läbiviimiseks kasutatavates ruumides nõuetekohane temperatuur (distantsoõppeperioodil oli küte vähendatud) ja muude kooliruumidele esitatavate nõuete täitmine.
- Lähtuda ruumide ja pindade puhastamisel Terviseameti poolt koostatud [puhastus ja desinfitseerimise soovitustest](#).

Toitlustamine

- Kui õppija viibib koolis järjest üle 3 tunni või elab õpilaskodus, siis tuleb talle tagada toitlustamine koolis või õpilaskodus.
- Pakkuda õppijale võimalusel tavapärasest sooja koolilõunat. Kui see pole võimalik, siis tagada pakendatud valmistoidu pakumine. Õpilaskodus tuleb õppijale tagada vähemalt soe koolilõuna, alaealise õpilase puhul kõik söögikorrad.
- Tagada kõigi sööklasse sisenejate puhul nõuetekohane kätepesu või käte desinfitseerimine.
- Järgida tavapäraseid hügieeni- ja toidukäitlemise nõudeid.
- Puhastada ja desinfitseerida kõiki sagedasti puudutatavaid ja toiduga kokku puutuvaid pindu tavapärasest sagedamini.
- Tagada söögisaalis söömine selliselt, et õppijad ja töötajad oleksid teineteisest vähemalt 2 meetri kaugusel. Korraldada söömine samades gruppides, milles viidi läbi õppetööd.

Õpilase või töötaja haigestumine

- Haigusnähtudega õppijad, õpetajad ja teised töötajad ei tohi kooli tulla.
- Koolis haigestunud õppija või töötaja peab koheselt koju minema. Õpilaskodus elava õppija korral korraldada tema isoleerimine kuni õpilaskodust lahkumiseni (juhised allpool). Alaealise õpilase puhul tuleb kutsuda vanem õpilasele järele. Kui õppija tervise seisund enne vanema kohale jõudmist silmnähtavalt halveneb, helistada 112.
- Õppija või töötaja võib kooli naasta siis, kui perearst on tunnistanud ta terveks.
- Õppija, tema vanem, kooli töötaja või Terviseamet teavitab kooli, kui COVID-19 kahtlus on leidnud kinnitust.
- COVID-19 diagnoosi kinnitamisel selgitada välja inimesed, kes olid haigestunud inimesega sümptomaatilisel perioodil lähikontaktis². Lähikontaktseid teavitab Terviseamet ning nad peavad jääma koju 14ks päevaks ning jälgima hoolikalt oma tervist. Ülejäänud koolitöötajad ja õpilased võivad jätkata oma igapäevast töörutiini, kuid peaksid hoolikamalt jälgima oma tervist.
- COVID-19 diagnoosi kinnituse korral peab koheselt sulgema kooliruumid, kus COVID-19 viiruse positiivse diagnoosi saanud õppija või töötaja on viibinud. Nimetatud ruumides viiakse läbi kõikide pindade desinfitseerimine (sh uksekäepide, prügikast ja kraanisegisti, laudad jne). Terviseameti puhastus- ja desinfitseerimise soovitusel leiate [siit](#).
- Ruumid on lubatud avada 48 tunni möödudes ruumide sulgemisest tingimusel, et ruumide nõuetekohasest desinfitseerimisest on möödunud vähemalt 6 tundi.
- Kui pole võimalik kindlaks teha pindu ja ruume, mis võivad olla COVID-19 viirusega saastunud, tuleb hoone sulgeda 72 tunniks.
- Õpilaskodus haigestunud õppija puhul tuleks võimalusel õppija koju saata. Kui õppijal pole võimalik koju minna, tuleb tagada tema nõuetekohane isoleerimine. Vt isoleerimise juhiseid allpool.
- Haigestumisjuhtumi puhul konsulteerida kooli tervishoiuteenuse osutajaga või helistada perearsti nõuandetelefonile 1220 ning käituda vastavalt juhistele.

² **Lähikontakt** on, kui täiskasvanu või õppija:

- elas samas majapidamises COVID-19 haigega;
- on olnud otseses füüsilises kontaktis COVID-19 haigega (nt käitlemine), vähemalt 15 minutit ja vähem kui 2 meetri kaugusel;
- on olnud otseses kontaktis COVID-19 haige eristega ilma kaitsevahendeid kasutamata (nt on peale kõhitatud, aevastatud, kasutanud patsiendi salvrätti paljaste kätega);
- on viibinud COVID-19 haigega ühes ruumis (nt rühma- või klassiruumis, nõupidamisruumis, haigla ooteruumis jne) vähemalt 15 minutit ja vähem kui 2 meetri kaugusel;
- viibis transpordivahendis sümptomaatilise COVID-19 haige läheduses, sh:
 - isikud, kes istusid samas reas ja 2 rida ees- või tagapool,
 - COVID-19 haige reisikaaslased ja hooldajad.

Isoleerimine õpilaskodus

- Haigestunud õppija isoleerida tervetest (vajadusel võib ühte ruumi isoleerida mitu haigestunut).
- Määrata õpilaskodus nõ must ja puhas ala. Mustas alas viibib/viibivad haigestunud õppija(d) (ja töötajad). Puhtas alas terved ja tervenunud õppijad (ja töötajad).
- Kontakteeruda õppija perearstiga, kes annab nõu ravi osas ning vajadusel suunab COVID-19 testimisele.
- Viia koheselt läbi pindade puhastus ning sagedasti katsutavate pindade desinfitseerimine. Juhendi selle kohta leiab siit:
https://www.terviseamet.ee/sites/default/files/Nakkushaigused/Juhendid/COVID-19/soovitused_tohusaks_puhastamiseks_ja_desinfitseerimiseks_taiendatud_08.04.2020.pdf
- Kui COVID-19 diagnoos leidis kinnitust, tuleb välja selgitada lähikontaktid*, kes puutusid haigega sümptomaatilisel perioodil kokku. Sama kodu õppijad peaksid järgmised 14 päeva kodus püsima ja oma tervist jälgima.
- Isolatsiooniruum varustada eakohaste ja õppijale huvipakkuvate meelelahutusvahenditega, eelistatavalt vahendid, mida on võimalik desinfitseerida.
- Võimalusel peaks haige inimene vältima ühisruumide kasutamist. Kui see pole võimalik, siis
 - Tuleks ruumide kasutus korraldada nii, et haige(d) ja terved ei viibiks ruumis samaaegselt.
 - Haige peaks kandma ühisruumides maski.
 - ⊖ Haige peab enne ühisruumide kasutamist korralikult käsi pesema või desinfitseerima
 - Haige peaks järgima ühisruumides head respiratoorset etiketti – katab kõhides ja aevastades suu taskurätikuga, mille kohe pärast kasutamist ära viskab. Kõhimise ja aevastamise järgselt tuleb käed pesta või desinfitseerida.
 - Pärast haige poolt ruumi kasutamist tuleb ruum puhastada ja desinfitseerida (näiteks peale tualetis käimist puhastada kraanikauss (eriti segisti!), WC pott ja prill-laud, ukseingid).
- Võimalusel peaks haigestunud õppijat hooldama kogu aeg üks ja sama inimene.
 - Enne kokkupuudet haige õppijaga desinfitseerida käed.
 - Tupp sisenemisel kanda isikukaitsevahendeid: kindad, suu-ninamask, ühekordne kittel.
 - Tupp varuda võimaluste piires seal vajaminevad abi-, hooldus- ja uuringuvahendeid (kraadiklaas jms). Isolatsiooni lõppedes need puhastatakse ja desinfitseeritakse. Korduvkasutusega vahendid kuuluvad esmasele desinfitseerimisele kohapeal.
 - Toast väljumisel eemaldada isikukaitsevahendid (panna pealtsuletavasse kotti ning käidelda 72 h möödudes tavajäätmetena) ja seejärel desinfitseerida käed. Pärast kinnaste äravõtmist ja käte desinfitseerimist tuleb vältida saastunud pindade ja esemete puudutamist haige toas.
- Igapäevaselt teostada isolatsiooniruumis puhastus ja desinfitseerimine vastavalt TA juhendile (viide üleval toodud).
 - Kasutada isolatsiooniruumi tarbeks eraldi koristusinventari ja puhastusvahendeid (sh ühekordseid puhastuslappe).
 - Pärast puhastust on soovitatav kasutada desinfitseerivaid vahendeid, mis sisaldavad kas 0,1-0,5% naatriumhüpokloriit või vähemalt 70% etanooli (piisav mõju on vähemalt 1 min) või muud virutsiidse toimega ainet.
 - Puhastamisel tuleb kasutada ühekordselt kasutatavaid kindaid, kitlit, maski/respiraatorit.
 - Koristamist alustada haige lähedal olevate esemete ja voodi puhastamisest. Kõige lõpuks puhastada põrand.
 - Potentsiaalselt nakkusohtlikud jäätmed panna pealtsuletavasse kotti ning käidelda 72 h möödudes tavajäätmetena.
- Haige toitlustamine peaks toimuma ainult isolatsiooniruumis. Haigel võiksid olla isiklikud söögiriistad, mida pesta kuuma vee ja nõudepesuvahendiga.
- Pesu pakkida kilekotti haige toas. Tavaline masinpesemine (vähemalt 60 kraadi juures) on piisav kontaktnakkuste tekitajate hävitamiseks.
- COVID-19 patsiendi isolatsiooni võib lõpetada mitte varem kui 14 päeva peale haigusnähtude tekkimist eeldusel, et haige on olnud 72 tundi palaviku ja ägedate respiratoorsete sümptomite vaba. Isolatsiooni lõpetamise otsuse langetamisel konsulteerida õppija perearstiga.